

HERFSTASPECT

R. LUIKEN.

Wanneer ik in een „goed" loofbos een bijzonder boeiend vegetatie-individu tegenkom, echt een plekje om een plantensociologische opname te maken, voel ik eigenlijk steeds de behoefte om bv. ook de vogels op te schrijven, die ik er hoor zingen, en spijt het me, dat ik de meeste insecten, die ik er aantref, niet thuis kan brengen om zo de opname vollediger en daardoor van groter waarde te maken. Dit geldt nog in belangrijker mate voor de paddestoelen, die door hun mycelium zeer nauw met de wortelstelsels van de levende planten en met de afgefallen bladertooi en afgestorven plantdelen — de zogenaamde nog onverteer-

de ruwe humus — functioneel verbonden zijn, zowel afbrekend als opbouwend.

Bovendien willen we van zo'n uitgelezen plekje niet alleen een zo volledig mogelijke momentopname maken, maar zouden we ook graag de verschillende seizoenaspecten telkens zo nauwkeurig mogelijk willen vastleggen waar in de herfst de paddestoelen zeker toe bijdragen.

Zo ken ik bv. langs de Kromme Rijn bij Utrecht een Iepen-essenbos (*Ulmeto-Fraxinetum*), waar alleen al het veelkleurige en veelvormige afgefallen blad zeker een opname waard is, zij het in dit geval een kleurenfoto. En dit is geen wonder.

Fig. 1. *Hoorn van overvloed, Craterellus cornucopioides.*

Foto: H. Ruwhof en B. Roozeboom.

daar het Iepen-essenbos tot het zogenaamde Alno-Ulmion behoort of in gewoon Nederlands gezegd tot wel een van de rijkste bosvegetaties op de jonge mineraalrijke gronden. Boom- en struiketage zijn bijzonder soortenrijk, waartoe deels ook al geheel aan het milieu aangepaste en door het milieu geaccepteerde „exoten” behoren. Vandaar die wisselende kleurenpracht in het najaar en dat levendige kleuren- en bladvormenmozaiek op de bodem.

Bij paddestoelenexcursies in dit type en in nauw verwante bossen valt het op, dat er voor een deel andere soorten voorkomen dan bv. in zuurdere bossen op mineraalarme gronden. Het was allang bekend dat verscheidene paddestoelen aan bepaalde boomsoorten zijn gebonden, maar het zal zeker de moeite lonen om de paddestoelen meer direct bij de plantensociologie en -geografie te betrekken om zo te achterhalen of er direct of indirect ook aanwijsbaar verband bestaat met bepaalde plantengemeenschappen, bodemtypen en plantengeografische districten.

Heeft bv. de fascinerende Hoorn van overvloed (*Craterellus cornucopioides*) („Totentrompet”) een voorkeur voor het subcentreurop district en voor de zogenaamde *Fagus*-rijke variant (Meijer Drees) van het Eiken-haagbeukenbos? In Twente kwam hij vroeger in het Borgbos bij Denekamp voor, maar de laatste jaren is hij er niet meer gevonden. In 1955 zag ik hem over de grens tussen Sieringhoek en Bentheim, langs en op een smal paadje door het Lebericht, terwijl bijgaande foto (fig. 1.) in de omgeving van het Bagno bij Burgsteinfurt is genomen. Hij schijnt ook een zekere voorkeur te hebben voor bossen op kalkrijke gronden.

De eveneens vrij zeldzame, prachtig getekende Spechtinktzwam (*Coprinus pica-*

Fig. 2. *Spechtinktzwam*, *Coprinus picaeus*.

Foto: H. Ruwhof en B. Roozeboom.

ceus) wordt ook op enkele plaatsen in Twente gevonden, maar is niet aan het subcentreurop district gebonden en komt ook elders in ons land in bossen voor, maar vermoedelijk vooral op meer voedselrijke, speciaal nitraatrijke plekken in deze bossen. Bijgaande foto (fig. 2) is eveneens bij het Bagno genomen.

Ik ben van mening, dat een nauwer contact tussen mycologen en plantensociologen van groot nut zou kunnen zijn om deze voor beide groepen interessante vragen op te lossen.